

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

ZA INDUSTRIALIZACIJO
ZA NEODVISNOST
ZA SOCIALIZEM

VSI NA VOLITVE!

Leto XI. — Stev. 78. II. Ljubljana, nedelja, 26. marca 1950 Izhaja vsak dan razen ob petkih Mesečna naročnina din 45.— Cena din 4.—

Naše ljudstvo danes zavestno potrjuje svoje lastno veliko delo - graditev in obrambo socialistične domovine

Danes bomo vdrugič volili naše predstavnike v Ljudsko skupščino FLRJ. Ko gledamo ob tem na prehojeno pot, nas doseženi uspehi navdajajo s ponosom. Naše delo je vidno vsepovsod. Premagali smo nešteto težav. Prišle so tudi mnoge, ki jih nismo pričakovali. Toda naše odločitve ni moglo ničesar omajati. Naše socialistične graditve niso mogli izpodkopati. Vsaka nova tovarna, vsaka nova zadruga je trden kamen v naši stavbi socializma — dokaz, da gremo nezadržno k cilju.

Danes glasujemo prav zato, da bomo nadaljevali začeto pot do zmagovitega konca. Naše mišice so napete od naporov, toda vzdržati moramo. Veliki napori nam bodo dali tudi bogate sadove. Ni še čas, da bi počili. Tovariš Kardelj je na volivnem shodu v Črnomlju povedal lepo primero o vozniku, ki žene zaprego v strm klanec. »Sredi klanca ne moreš počivati. Če boš ustavil voz, ti bo zdrdral nazaj, navzdol po klanec, in še konja bo potegnil s seboj. In ti v resnici nisi počil, pač pa si imel veliko škodo. Tako je tudi z našim petletnim planom, na pol poti se ne moremo zaustaviti in ne počivati. Potrebno je pognati do vrha klanca — potem se bomo pa lahko precej oddahnili.«

Od prvih volitev do danes smo se obogatili z novimi izkušnjami in prišli do novih spoznanj, ki so prodrli v zavest najširših množic. Priprave na volitve pa so bile za nas vse še posebej velika politična šola. V teh pripravah je sodelovala ogromna večina naših volivcev. Na številnih predvolivnih sestankih so se spoznavali z delom ljudske oblasti, s politiko naše Partije, ki je zvesto uresničevala napotilo tovariša Tita: Ljudem, ki jim stvar še ni jasna, je treba tudi po stokrat pojasnjevati, za kaj gre, da bodo mogli razumeti našo stvarnost in naše težnje. V govorih naših voditeljev je lahko našel vsakdo odkrit odgovor na vsa vprašanja. V njih so bili jasno obrazloženi naši uspehi in naše slabosti. Ničesar niso prikrivali. Pogumno so pokazali na težave in na naloge, ki so še pred nami. Volivne priprave so izražale neomajno vero našega vodstva v ljudstvo in v njegovo zavest. Kajti naša borba je bila doslej zmagovita prav zaradi tega, ker se je naše ljudstvo na svojih izkušnjah prepričalo, da je to zanj edina pot k napredku. Zato je zaupanje vodstva vanj vračalo z zaupanjem v vodstvo. To zaupanje bo potrdilo tudi danes.

Za naše delovne ljudi bo današnja odločitev lahka, ker vedo, za kaj bodo glasovali. Svojo voljo so izpričali že z dosedanjim delom. Množično predvolivno tekmovanje je bilo odraz visoke zavesti naših ljudi. Številni delovni kolektivi so že izpolnili četrtletni plan. Mnoge vasi so pred volitvami pospešile krajevne gradnje in se zavestno lotile svojih spomladanskih nalog. Vera vase, ki je bila temelj vseh naših zmag, se je v naših ljudeh še utrdila. V tej njihovi veri je tudi jamstvo, da bomo dosegli cilj — zgradili socializem.

Jutri bo devet let, odkar smo stopili na novo pot. 27. marca 1941 je naše ljudstvo z odločno roko preusmerilo tok svoje zgodovine. Potepalo je izdajalski sporazum s Hitlerjem in prižgalo plamen upora. V najhujših dneh, ko se je zdelo, da je prihodnost brezupna, je naše ljudstvo trdno verovalo v svojo moč. Naš boj, pogumna in odločna volja naših narodov, iti neustrašno po poti svobode in neodvisnosti, je vzbudil pri milijonih preprostih ljudi prijateljska čustva za nas. Ti so naši najboljši zavezniki. Ko se neuklonljivo borimo za svojo svobodo in neodvisnost, za resnico, navdajamo tudi njih s pogumom in z novo vero v socializem. Tudi danes zro na nas njihove oči.

Kdor ljubi svojo rodno grudo, želi mir, hoče neodvisnost in razcvet svoje domovine, ta bo danes glasoval za politiko Partije in Fronte, za nadaljevanje naše poti kljub vsem oviram do zmage.

Po vsej Beli Krajini so na predvečer volitev zagoreli kresovi

Črnomelj, 25. marca. Bela Krajina je praznično razpoložena. Po vseh vaseh črnomeljskega okraja, kjer kandidira maršal Tito, njegov namestnik polkovnik Hočevar Franc, se pripravljajo na volitve s krasenjem vasi in volišč. V Gradcu, Podzemlju, Štokeljcu, Lukovici, Suhorju, Semiču in okoliških vaseh so mladinci, člani OF, člani sindikatov pripravili za zvečer kresove. Črnomelj in Semič sta ozvočena, vasi so si napovedale medsebojno tekmovanje za čim lepše okrašena volišča in čimprejšnjo izvedbo volitev. Tako je Gradac napovedal tekmovanje Podzemlju, Suhor Metliki, Lukovica Suhorju itd. Črnomeljce so napovedale tekmovanje vsem voliščem. Posebno lepo so okrašena volišča v Podzemlju, kjer jih je krasila mladina, člani OF pa so postavili visok mlaj, in na državnem posestvu Vrtači. Številne parole in transparenti pred volišči izražajo voljo belokranjskega ljudstva za enoten nastop na volitvah. »Vsi Belokranjci volimo našega kandidata maršala Tita«, tako so zapeli v Gradcu. Tako je volja Belokranjcev. Volišča so okrašena z zelenjem, cvetjem, zastavami in slikami kandidata okraja maršala Tita in nosilca liste OF za svet narodov tovariša Kardelja. V predvolivnih pripravah so se posebno izkazale organizacije OF Gradca, Podzemlja, Metlike, Suhorja, Semiča, Vinice, Starega trga, Lukovice in sploh večina vasi. Na volitve gre belokranjsko ljudstvo z uspehi, doseženimi v predvolivnem tekmovanju. Tako so v Črnomlju končali z betoniranjem mostu čez Dobljico že v četrtlet. Delovni kolektiv rudnika Kanižarice je izpolnil tekmovalne obveznosti; četrtletni plan je dosegel že danes. Kolektiv tovarne učil je prav tako dosegel lepe uspehe v predvolivnem tekmovanju. V leseni in kovinski stroki je zvišal produkcijo za 10%. Zmanjšal je nepravilne izostanke za 5%. Prav tako je izvršil obveznost prostovoljnega dela pri gradnji stanovanjskih objektov tovarne. Tovarna »Belsad« je danes ugotovila rezultate tekmovanja, ki ga je napovedal rudnik Kanižarica. Zvečer so na vseh vidnejših gričih zagoreli kresovi, ki so oznanili, da so Belokranjci pripravljani, da bodo častno izpolnili svojo državljansko dolžnost.

Predvolivne obveznosti so izpolnili

Že na zunaj vidiš, da so se v jeseniškem okraju dobro pripravili na volitve. Slavoloki, mlaji, zastave, venci in smrečje, eo na Jesenicah in v vseh vaseh. Hrušica je okrašena z 2000 m vencev. Praznični izraz je le del priprav za volitve iz zadnjih dni.

Takoj ob razpisu volitev so delavci tovarne »Veriga« v Lescah napovedali vsem kolektivom svoje stroke tekmovanje. Kot najboljši kolektiv kovinarjev v Sloveniji so prejeli že pred tednom tretjo prehodno zastavo, včeraj pa so izpolnili svojo predvolivno obvezo: za prvo četrtletje so delo opravili in za 85% naloge presežili. S 23. marcem je livarna jeseniške železarne prva med tamkajšnjimi obrati dokončala planirano količino za prvo četrtletje. Tudi industrijski obrat »Tomaža Godca« iz Bohinjske Bistrice in Gradiš z Jesenic ne zaostajata. Plan prvega četrtletja že presežata.

Oddelek jeseniške železarne se je obvezal, da bo do volitev izpolnil mesečni plan, pa so ga res. Plavž že 20. marca, martinarna, valjarna na Javorniku (I. in II.), ročna kovačnica ter električna peč pa 23. marca.

Železo, ki je v zadnjem času iztekalo iz jeseniškega plavža, je najboljšje. odkar imajo na Jesenicah visoke peči. Posebno ponosni so jeseniški železarji na popravilo martinarne, ki so jo v čast volitev popravili namesto v 23, kakor so to predvidevali, v 16 dneh. Po 12 ur so nepretrgoma popravljali in tako je do sedaj iztekalo 30 ton jekla več. Petim kmečkim obdelovalnim zadru-

gam v jeseniškem okraju se je v predvolivnem tekmovanju pridružila še ena v Zgornjih Gorjah.

Na zadružni ekonomiji v Podhomu so se obvezali, da bodo do volitev odprli žrebčarno. Obvezo bodo nečoj izvršili.

Mladinci so se pri prostovoljnem delu odrezali in opravili nad 30.000 ur. Samo pri popraviljanju cest in potov je bilo opravljenih 11.949 ur. Pri tem so bili najboljši Bohinjci.

Na srednji Dobravi so v predvolivnem času začeli graditi zadružni dom. Opravili so 8582 ur in pripravili gramoz. V Lancovem so v 1100 urah napeljali elektriko.

Vaščani iz Bohinjske Bistrice so v Podhomu in Zasipu ozvočili svoje vasi.

V Radovljici so žene v čast volitev v predvolivnem tekmovanju zašile 120 komadov perila in oblek za prehodni mladinski dom v Kamni gorici. V Gornjih Gorjah so organizirali posvetovalnico za matere in otroke, v Bohinjski Bistrici tudi živalnico. Žene iz Polja v Bohinjskem kotu so pridobile 10 tečajnikov v izobraževalni tečaj, ki so ga same organizirale.

Mladinci so opravili pred volitvami nad 10.000 prostovoljnih ur. Za volitve so postavili okrog 130 mlajev in slavolokov in imeli 7 samostojnih prireditev. V čast volitev so si mladinci iz raznih aktivov napovedali tekmovanje.

Po vaseh so na predvolivni večer sprevedli z godbami in predvolivnimi manifestacijami. Ponekod so tudi prireditev. Povedo v okraju so zvečer zagoreli kresovi.

Veličastna baklada v Ljubljani na predvečer volitev

Ljubljana, 25. marca. — Praznično razpoloženje, v katerem je delovno ljudstvo Ljubljane že nekaj dni krasilo ulice in postopja našega glavnega mesta, je danes zvečer doseglo svoj višek. Desettisoči prebivalcev so se zgrnili na ulice ter s prepevanjem in vzklikanjem dali duška svojemu pričakovanju jutrišnjega dne. Na glavnih poslopih v centru mesta so začeli ogromni napisi: »Živel tovariš Kardelj«, »Živel tovariš Kidričič«, »Živel tovariš Marinko«, »Živeli naši kandidati«. Na Kongresnem trgu so vojaki, podoficirji in oficirji Jugoslovanske armade razvili veliko kolo, v katerega so se

vkjučili mladi in stari ter prepevali borbene partizanske pesmi. Smeh so vzbujale v klovne preoblečene »zdrave sile«, ki so »propagirale za črno skrinjico«.

Ob pol osmih zvečer se je s Kongresnega trga začel pomikati veličasten sprevod delovnih ljudi Ljubljane z zastavami, baklami in transparenti. Med navdušenim vzklikanjem Komunistični partiji in ljubljenu voditelju tovarišu Titu so manifestanti obkrožili glavne ulice mesta in manifestirali svojo odločnost, da jutri glasujejo za ljudi, ki preizkušeno in modro vodijo naše ljudstvo v lepšo bodočnost.

GLASUJMO VSI ZA KANDIDATE OSVOBODILNE FRONTE!

ZASEDANJE DONAVSKE KOMISIJE V GALACU

Jugoslovanska delegacija je proti spremeniitvi Donavske komisije v navadno orodje sovjetske vlade

Galac, 25. marca. (Tanjug.) V petek je bila v Galcu druga seja drugega zasedanja podonavske komisije, na kateri so obravnavali vprašanje uslužbenecv podonavske komisije in proračun za leto 1950.

V diskusiji o upravnem aparatu Donavske komisije je jugoslovanski delegat Zivko Matijašević med drugim dejal, da aparat 17 ljudi, ki so določeni za stalne uradnike Donavske komisije, ne more v nobenem primeru koristiti pravnemu delu komisije, temveč bo s svojo okornostjo in izdatki breme za vse podonavske države. Jugoslovanska delegacija, je dejal Matijašević, je že na prvem zasedanju Donavske komisije v novembru l. 1949 naglasila, da je očitna tendenca, da bi se Donavska komisija spremenila iz mednarodne organizacije v direkcijo, ki bo služila interesom plovbe ZSSR, od katere bo prav Sovjetska zveza — glede na to, da razpolaga z največjo tonazo — po tako imenovanih mesečnih družbah imela poglavito korist, po drugi strani pa bo naloga obrežnih držav ta, da bodo trpele finančne izdatke za Donavsko komisijo.

Več drugi diskusanti so poskušali diskusijo čim bolj omejit, da bi tako čim prej prešli na glasovanje. Pri tem so bili posamezniki tako daleč, da je n. pr. madžarski delegat g. Sik Endrő navedel, češ da jugoslovanska delegacija ovira pravilno delo komisije in noče takoj sprejeti tega osnutka s potrebnim zaupanjem. V zvezi s tem je jugoslovanski delegat Matijašević še enkrat opozoril na to, kdo prav za prav ovira pravilni razvoj in delo Donavske komisije ter je navedel, da se prav s takimi metodami mehaničnega preglašovanja in s tendenco, da bi predloge sprejeli brez razprave, onemogoča, da bi komisija na enakopraven temelju razpravljala in sklepala o vseh svojih problemih. Sovjetski delegat g. Morozov je poskušal ovreči dejstva jugoslovanske delegacije, trčed, da jugoslovanska delegacija ovira sovjetske predstavnike, čeprav sovjetska vlada pomaga vsem podonavskim državam ljudske demokracije, upostavlja in vzdržuje zveze in sodelovanje s temi državami ter skrbi za enakopravnost teh držav. Jugoslovanski delegat je razgalil licemerstvo te izjave g. Morozova prav s primerom Jugoslavije. »Izjava gospoda Morozova — je dejal Matijašević — je dokaz za to, v kakem očitnem nasprotju so besede in dejanja Sovjetske zveze. Odpovedi gospodarskih pogodb so za to najboljši dokaz.

Nato je komisija z večino petih protiv enemu glasov sprejela drugo točko dnevnega reda.

Na popoldanski seji so razpravljali o proračunu komisije za l. 1950. K tej točki se je oglasil jugoslovanski delegat Jovan Paunović. Zahteval je, naj bi ustanovili pododbor za proučevanje proračunskega predloga, v katerem bi sodelovali vsi predstavniki včlanjenih držav. Ta predlog je bil odklonjen z mehaničnim preglašovanjem. Nato je jugoslovanski delegat grajal prevelike izdatke, ki jih doloca proračun. Prispevek FLRJ v OZN, je dejal Paunović, je znatno manjši kot v Donavski komisiji. Drugi diskusanti sploh niso razpravljali o tem vprašanju, marveč so kratko in malo podpirali predlog tajnika Donavske komisije g. Morozova, da se proračun sprejme.

Madžarski delegat je poskušal prodreti z izpreminjavalnim predlogom, po katerem bi dobila tajnik in predsednik taka pooblastila, da bi lahko trohila po mil volji proračunske postavke.

Naš delegat Paunović je odločno protestiral zaradi takega nastopa madžar-

skega delegata ter je navedel, da proračunske postavke sploh niso označene, temveč da so podane samo v visokih številkah, ki naj bi pomenile nekake izmišljene potrebe in izdatke Donavske komisije.

Na prvi seji komisije je naš delegat opozoril na bistvene napake v delu Donavske komisije

Galac, 25. marca. — V četrtek, 23. marca se je pričelo v Galcu v Romuniji drugo redno zasedanje Donavske komisije. Na dnevnem redu so med drugim sledela vprašanja: plan komisije za leto 1950, diskusija o budžetu komisije, vprašanje upravnega aparata komisije, osnovanje uprave za vzdrževanje plovne poti na Donavi v Gapičovo—Ghenio, na meji med CSR in Madžarsko, vprašanje imovine bivše mednarodne donavske komisije in volitev novega predsednika.

Zasedanje te komisije, ki bi moralo biti že februarja, se je začelo mesec pozneje v marcu, material za spoznavanje dnevnega reda pa je bil dan delegacijam šele par dni pred začetkom zasedanja. Jugoslovanski delegat Zivko Matijašević je opozoril na negativne strani takšnega dela. Ko je govoril o metodi dela v sami komisiji med drugim izjavil:

Prva stvar, na katero želimo opozoriti, je odnos predstavnika Sovjetske zveze, sekretarja Donavske komisije gospoda Morozova, do članov Donavske komisije. Delegacija FLRJ ni v vsem tem času dobila nobenega odgovora na eno samo pismo, naslovljeno na Donavsko komisijo, niti potrdilo o prejemu pisma. Delegacija FLRJ je večkrat poskušala bilo direktno bilo indirektno preko zunanjega ministrstva Romunije, da stopi v kontakt z romunsko Narodno banko v zvezi z regulacijo plačila avansa s strani FLRJ. Kljub temu, da je o vsem tem obvestila Donavsko komisijo, vendar le-ta ni storila s svoje strani ničesar, da bi se stvar premaknila z mrtve točke.

Jugoslovanski delegat je predlagal nato, da bi preložili za 4 dni razpravljanje

Pod pritiskom teh dejstev je bil tajnik komisije g. Morozov prisiljen zahtevati od madžarskega delegata, naj umakne svoj izpreminjavalni predlog. Zatem so proračun izglasovali z večino petih glasov proti enemu glasov.

o dnevnem redu, v tem času pa naj bi tajništvo komisije pripravilo vse listine za točko 1) delovni načrt komisije za leto 1950, 2) proračun komisije, všteti tudi tč. 3) o sistematizaciji uslužbenecv, tč. 5 (vprašanje premoženja bivše mednarodne podonavske komisije) kakor tudi poročilo o 4. točki (vprašanje Gapičkovo—Ghenia).

Po govoru jugoslovanskega delegata Matijaševića je govoril sovjetski delegat in sekretar komisije Morozov. Morozov ni hotel govoriti o bistvu vprašanja. Morozov je skušal opravičiti postopke in dotedanje delo tajništva ter se pri tem opravičeval, da je šele 18. februarja začel delati kot tajnik komisije.

Podobno so govorili tudi ostali delegati podonavskih držav. Z večino glasov 5:1 je bil sprejet predlog dnevnega reda, ki ga je predlagal podpredsednik komisije Linhart, zavrnjene pa so bile vse pripombe jugoslovanskega delegata.

Ze v začetku zasedanja se je jasno opazilo prizadevanje sovjetskega delegata, da bi se celotno delo drugega zasedanja komisije čim bolj posejšilo in čim prej končalo. Tako so pričeli takoj razpravljati o prvi točki dnevnega reda, t. j. o vprašanju delovnega načrta komisije za leto 1950. Jugoslovanska delegacija je protestirala tudi proti takšnim delovnim metodam v Donavski komisiji, pri čemer je poudarila, da se morajo člani komisije pred razpravo seznaniti z gradivom, o katerem razpravljajo.

Ta točka dnevnega reda je bila sprejeta s 5 glasovi, medtem ko se je jugoslovanska delegacija vzdržala glasovanja.

Ugled nove Jugoslavije v svetu je velik in velike so simpatije, ki jih uživajo narodi Jugoslavije po vsem svetu. A ta ugled in te simpatije so važen faktor v obrambi naše neodvisnosti in čvrstine našega zunanjepolitičnega položaja. Potrebno je, da ta ugled stalno krepimo z vedno novimi uspehi v borbi za socialistično demokracijo, za kulturni razcvet in blagostanje naše domovine. A sedaj neposredno je predvsem potrebno, da si izbojujemo čim večjo zmago v bitki za naš petletni plan, kajti ta zmaga bo ne le visoko dvignila mednarodni ugled naše države, ampak bo našo ljudsko državo vsostransko politično in materialno okrepila. S tem bo ta zmaga razbila marsikatero antijugoslovanske špekulacije, utrdila pa neodvisnost narodov Jugoslavije in jim zagotovila mir.

Edvard Kardelj

General Airey priznava težek položaj v angloameriški coni Tržaškega ozemlja

Trst, 25. marca (Tanjug.) Poveljnik angloameriške okupacijske cone STO general Airey je poslal Organizaciji združenih narodov redno letno poročilo o delu angloameriške okupacijske vojaške uprave v angloameriški coni STO in o stanju v tej coni.

V zvezi z industrijsko delavnostjo je v poročilu generala Aireya rečeno, da se je zadnji čas zmanjšalo število naročil za gradnjo ladij, kar ima za posledico

nezadostno zaposlenost v ladjedelnicah. Druge industrije so ostale v glavnem na isti ravni kakor leta 1948. Industrija mila ima velike težave zaradi pomanjkanja in visokih cen potrebnih surovin. Tudi zaposlenost je resen problem v angloameriški coni STO. V tej zvezi je v poročilu rečeno, da je na Svobodnem tržaškem ozemlju 18.200 brezposelnih delavcev.

Kar zadeva splošno gospodarsko stanje v angloameriški coni STO, poudarja general Airey v poročilu, da se je nekoliko »zboljšalo«. Pri tem poudarja, da je italijanska vlada krila proračunski primanjkljaj angloameriške cone STO in gospodarsko sodelovala s to cono.

V zvezi s šolstvom je v poročilu rečeno, da je zaveznika vojaška uprava delala na tem, da bi za STO še nadalje veljal isti šolski sistem, kakor v Italiji. Iz poročila se vidi, da je taka politika dovela do znatnega zmanjšanja števila slovenskih učencev v tem šolskem letu, kajti njihovo število se je zmanjšalo v primeri z letom 1948/49 za 10,5%. Prav tako se v poročilu navaja, da je angloameriška vojaška uprava združila »zaradi varčevanja« nekatere razrede osnovnih šol, tako da so morali opustiti večje število slovenskih učiteljev.

Na koncu poročila se general Airey znova zavzema za priključitev Trsta Italiji, tako kakor eo to predlagale tri zapadne sile 20. marca 1948.

Francozi oborožujejo kuomintanške vojske v Vietnamu

Peking, 25. marca (Tanjug.) Francoške kolonialne oblasti v Vietnamu so oborožile več ko pet tisoč kuomintanških vojakov, ki so pobegnili iz Kitajske pred narodno-osvobodilno armado.

Te kuomintanške enote so dobile ukaz, da napadejo Taivin, ki leži severovzhodno od Hanoja v osvobojenem Vietnamu. Približno tisoč francoških vojakov se je skupno z ostanki kuomintanških čet, ki so vključene v Bao Dajevo »vietnamsko nacionalno armado izgraditve«, osredotočilo v bližini Langsona v severnem Vietnamu, kjer se bore proti vietnamskim rodoljubom. Francoska letala oskrbujejo te enote s potrebnimi življenjskimi potrebščinami in z vojnim materialom.

Tudi z izpolnjevanjem setvenega plana glasujem o

Iz volivnih govorov naših političnih voditeljev je bilo razvidno, da je izpolnjevanje kmetijskega proizvodnega plana pri nas izrednega pomena za graditev socializma. Struktura prebivalstva se naglo spreminja, tako da je vedno več industrijskega delavstva in prebivalcev, ki niso več zaposleni v kmetijstvu. Odstotek kmetijskega prebivalstva se znižuje, medtem ko narašča industrijsko in mestno prebivalstvo. To pomeni, da je vedno več ljudi, ki uživajo pravico do zajamčene preskrbe, medtem ko se število kmetijskega delavstva ne povečuje in se kmetijska površina razmeroma počasi širi. Nujno je torej, da čim uspešneje izpolnjujemo kmetijski proizvodni plan. Napeti moramo vse sile, da bomo kar najbolj izkoristili prav vsa zemljo — obdelali in posejali vse njive. Med pomladno setvijo moramo pa tudi popraviti, kar smo zamudili pri jesenski setvi. Setjati moramo tem več, da bomo ne le izpolnili pomladni plan, marveč tudi nadomestili, kar smo opustili jeseni.

Setvenega plana pa ni mogoče uspešno izpolniti, če pri tej nalogi ne sodelujejo vsi delovni kmetje dovolj zavedno in če planskih nalog primerno ne razdelimo. Pri pravočasni delitvi setvenih planov na področju krajevnih ljudskih odborov bi morali povsod sodelovati delovne kmečke množice. Prejšnja leta so na krajevnih ljudskih odborih delali največje napake, ker so setveni plan delili samo za pisalno mizo, ne da bi v njem razpravljali na množičnih sestankih. Zato se je tudi dogajalo, da so posamezni veliki kmetje zatajili precej setvenih površin in so najslabše izpolnjevali plan.

Leos ni bilo toliko napak, vendar marsikje še niso razumeli, da je izpolnjevanje setvenega plana prav tako po-

membno, kakor boj za izpolnitev proizvodnega plana v industriji. Prav tako se niso zavedli, da naše ljudstvo glasuje za zgraditev socializma tudi z vestnim in vnetim izpolnjevanjem plana kmetijske proizvodnje. Tako n. pr. v krajevnem ljudskem odboru v Poljčanah še niso razdelili setvenega plana, čeprav so pomladna dela v polnem razmahu. Sestanki kmetov, ko bi bilo treba razpravljati, kako naj povečajo orno površino, so bili slabo obiskani. Izkazalo se je, da mnogih kmetov na sestankih niso povabili.

V nekaterih okrajih pa so dobro razumeli, da razdeljevanje setvenih planov spada na volivne sestanke. Tako so na vseh krajevnih odborih idrijskega okraja od 12. do 19. t. m. na zborih volivcev razpravljali o setvenem planu, o planu za obvezno rejo živine, o odkupnih planih itd., pa tudi plane razdeljevali med posamezne kmete. Pri tem so sodelovale množične organizacije in delovni kmetje. Vendar se je marsikje še pokazalo, da frontne organizacije še niso bile dovolj delavne. Na sestankih so bolj razpravljali o svojih ožkih interesih, premalo pa so opozarjali na pogoje, ki jih imajo posamezni kmetje, da bi mogli prevzeti primerne planske obveznosti.

Zdaj je ena poglavitih nalog množičnih organizacij na vasi, da kar najbolj sodelujejo v borbi za izpolnitev pomladnega setvenega plana. Vse sile je treba napeti, da bodo plan izpolnili prav povsod in ga, če le mogoče, tudi presegli. Zdaj se odloča, kako bomo izpolnjevali odkupne plane. Kar bi zdaj zamudili, bi ne bilo mogoče več popraviti, zakaj na stoočletni izpolnitvi setvenega plana sloni ves plan kmetijske proizvodnje.

V čast volitev so predčasno izpolnili četrtletni plan

Naši najboljši kovinarji v Lescah

Kovinarji tovarne verig v Lescah, ki so nedavno prešli republiško prehodno zastavo trajno lasti, so se uvrstili tudi med predvolivnim tekmovanjem med naše najboljše delovne kolektive.

V petek so tekmovali za večjo storilnost, da s čim večjimi proizvodnimi uspehi počastijo dan volitev. Tekmovalje je bilo zelo uspešno. Svoje tekmovalne obveznosti v predvolivnem tekmovalju so presegli za 85%. S tem so hkrati tudi v petek izpolnili četrtletni proizvodni plan.

Kolektiv »Sava«

Delovni kolektiv tovarne gumijastih izdelkov v Kranju se stalno odkljuje med najboljšimi podjetji v državi. Zastojal ni tudi med predvolivnim tekmovaljem. Včeraj popoldne je izpolnil četrtletni proizvodni plan po količini in vrednosti.

V šišenski železniški delavnici za zveze

Tudi delovni kolektiv železniške delavnice za zveze v Šiški je z velikim uspehom tekmoval med predvolivnim tekmovaljem. V sredo so priredili tekmovalje za večjo storilnost po brigadnem sistemu. Najboljši uspeh je dosegla I. ključavničarska brigada pri izdelavi raztirnikov; norme je presegla za 22%.

V četrtek je kolektiv izpolnil četrtletni proizvodni plan. Ob tej priliki so razglasili 23 udarnikov.

Tkalnica Jute v Zalcu

Naši delovni kolektivi niso prevzemali formalno predvolivnih obveznosti. To pričajo številna poročila, ki kažejo, da so marsikje obveznosti celo presegli.

Tako je tudi kolektiv tkalnice jute v Zalcu izpolnil tri dni prej svojo obveznost: 23. t. m. so izpolnili četrtletni plan.

V tovarni »Tiskanič« v Kranju so se delavke Marija Podgornik, Pavla Ajdovec, Ana Kopic in Angela Bečaj, ki so že izpolnile petletni plan, zavezale, da bodo do 26. t. m. izpolnile četrtletni plan. Obveznost pa so izpolnile že 22. t. m.

Kolektiv »Slovenija-avtopromet«, Maribor

Delovni kolektiv podjetja »Slovenija-avtopromet«, Maribor, je med predvolivnim tekmovaljem uspešno premagal velike težave in je častno izpolnil vse obveznosti. Ze do 20. t. m. so izpolnili četrtletni plan. Do 23. t. m. pa so izpolnili mesečni plan v avtobusnem prometu.

Naša trgovska mornarica je prihranila nad milijardo dinarjev deviz

Naša trgovska mornarica je prihranila od leta 1947. doselej s prevozi nad milijardo dinarjev deviz, ki bi jih sicer morali plačati tujim družbam. To je velik prispevek našemu narodnemu gospodarstvu zlasti če upoštevamo, da je naša mornarica še majhna.

Samo lanj je naša mornarica zaslužila s prevozi tujega blaga 200 milijonov dinarjev v devizah. Izdatki za prevoz blaga po morju nazorno kažejo, kako velikega pomena je, da se naša trgovska mornarica čimprej razvije in prevzame še več prometnih nalog. Leta 1948. smo morali plačati za prevoze s tujimi ladjami okrog 260 milijonov dinarjev, lani pa celo 427 milijonov, ker promet narašča hitreje kakor tonaža naših ladij. Letos bo naša mornarica še bolj sodelovala v mednarodnem prometu, zlasti ker bomo dobili več novih ladij.

Odprli bodo rudnik svinca in cinka

Na gori Šuplja Stijena v Sandžaku pri Pljevlju bodo kmalu začeli kopati cinkovo in svinčeno rudo. Novi rudnik je bil težko pristopen. Gradnja 14 km dolge ceste do rudnika, zgradili jo bodo do začetka junija. Prihodnje tedne pa bodo napeljali daljnovidno od nove kalorične elektrarne v Pljevljih. S tem bodo ustvarjeni pogoji, da bo aredi leta začel obratovati novi rudnik.

Albanske oblasti krvavo obračunavajo s svojimi nezaželenimi državljani

Beograd, 25. marca (Tanjug.) Od objave resolucije Informbiroja je v Albaniji vsakodnevni pojav, da albanske varnostni organi obračunavajo s svojimi državljani brez kakršne koli poprejnje razprave in razsodebe. Kot eno izmed prizkuženih aredstev za takšno likvidiranje politično nezaželenih oseb uporabljajo pogosto tako imenovani »poskus čez mejo«; aretiranege privedejo do obmejnega sektorja in ga likvidirajo s strelom v hrbet.

Takšen primer se je pripetil 19. marca letos v obmejnem sektorju Piškopeja. Naša obmejna patrila, ki je tam opravljala svojo dolžnost, je zaslišala strel ob 7.30 v smeri iz vasi Blato v okraju Piškopeja. Nekoliko kasneje je opazila, da beži od te vasi proti meji neka civilna oseba, za njo pa je drvelo v oddaljenosti

nekaj sto metrov več vojakov in oficirjev. Čeprav je bila spočetka razdalja med njimi precejšnja, je civilisti čedalje bolj zaostajal in je bil 12 m od naše meje prijel ter ubit pred očmi naše patrole. Eden izmed prispelih oficirjev je postavil takoj poleg trupla stražo, ki je ostala tamkaj do 17. ure tega dne, ko so truplo odstranili. Po izjavi naših obmejnih stražarjev je bil ubiti, kakor vse kaže, poprejš ranjen in ni mogel teči, zato je njegovim zasledovalcem uspelo, da so ga ujeli in ubili.

Smrtna kazen v Avstriji

Dunaj, 25. marca (Tanjug.) Avstrijska vlada je stavila parlamentu predlog, da se veljavnost trajanj zakonov o smrtnih kaznih, ki poteče 30. junija, podaljša do konca leta 1950. Smrtna kazen je bila po avstrijski ustavi odpravljena, vendar je bila leta 1946. zopet uvedena. Vlada, ki je vložila predlog o podaljšanju veljavnosti zakona o smrtni kazni, je v obrazilu izjavila, da je smrtna kazen potrebna kot zastraševalno sredstvo, da bi se zmanjšala kriminaliteta.

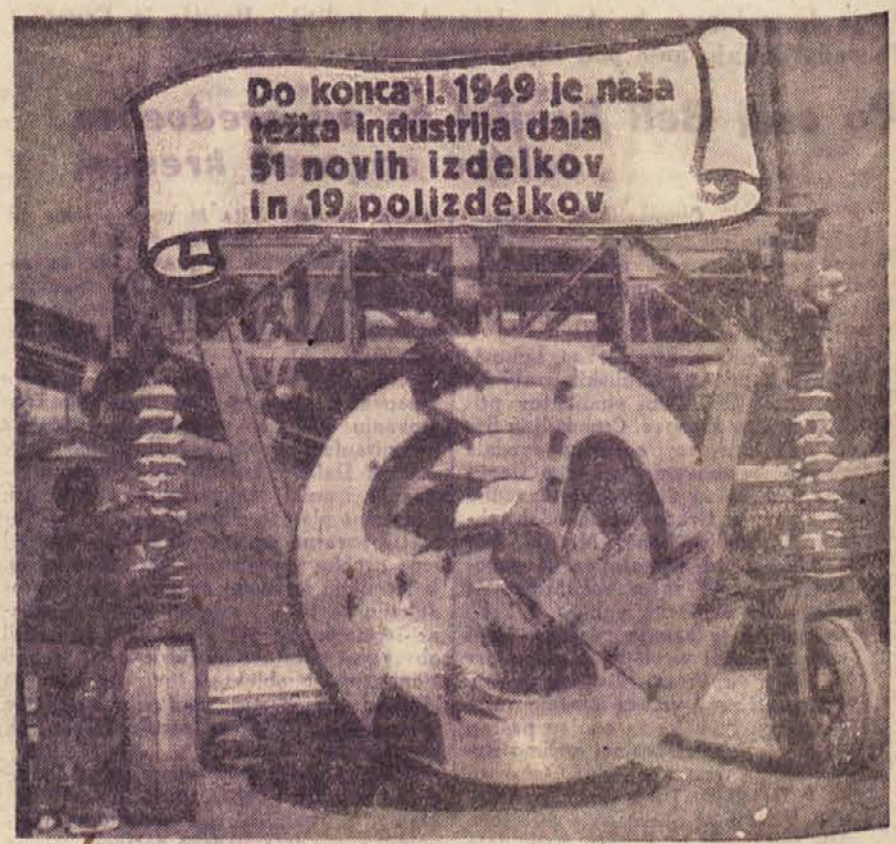
ČESKOSLOVASKI BEGUNCI

Wiesbaden, 25. marca (Tanjug.) Troje transportnih letal s 85 begunci je pristalo na ameriškem letališču v Monakovu. — Agencija France Presse poroča, da je to poročilo uradno potrdil ameriški letalski štab v Wiesbadenu. O potnikih, ki so pobegnili iz Českoslovaške, še niso ničesar uradno sporočili.

Pomočnik ameriškega ministra za vojsko odstopil

Washington, 25. marca. AFP poroča, da diplomatski krogi v Washingtonu menijo, da bo ostavka pomočnika ministra za vojsko Woorhessa spravila iz zadrege razna ameriška ministrstva z zvezi s sklenitvijo mirovne pogodbe z Japonsko.

Woorhess je bil prista »statusa quo« na Japonskem, medtem ko je znanje ministrstvo menilo, da je treba skleniti separatno mirovno pogodbo z Japonsko. Čeprav poudarjajo, da je Woorhessova ostavka v neposredni zvezi z japonskim vprašanjem, je mnenje, da bo zaradi njegove odsotnosti obveljalo stalnišče zunanjega ministrstva, s katerim se decela strinja britanski zunanji minister Bevin.

Naj bo 26. marec dan veličastne zmage jugoslovanskih narodov ki bo

MARIBORSKI FRONTOVCI

so v pripravi na volitve izpolnil lep del letošnjega prostovoljnega dela

Fronta mesta Maribora se je obvezala, da bo v letošnjem letu delala 2 milijona 100.000 prostovoljnih delovnih ur. Frontovci prvega rajona so obljubili opraviti od tega številu 1 milijon prostovoljnih delovnih ur, frontovci drugega rajona 700.000 ur in frontovci tretjega rajona pa 400.000 ur. Mestni frontni štab prostovoljnega dela je določil delovna mesta posameznim rajonom in terenom, vsak mesec pa bo s pomočjo izkaznic za prostovoljno delo in poročil terenskih in rajonskih brigadirjev vodil točno edivenco nad izpolnjevanjem obvez.

Z množičnim prostovoljnim delom so frontovci mesta Maribora letos začeli 12. marca, ko so jim bile podeljene izkaznice prostovoljnega dela in so si napovedali tekmovalno v čast volitev.

712 frontovcev prostovoljnih delavcev prvega rajona je takoj prvi dan tekmovalno delalo več kot 3000 prostovoljnih ur, naslednje nedelje pa so svoj delovni učinek še zvišali. Frontovci prvega terena tega rajona so odstranjevali ruševine na Glavnem trgu in urejali park. Prostovoljnimi delavci s terena so se pri tem delu pridružili člani sindikata Mariborske tekstilne tovarne in člani Jugoslovanske armade.

Najbolje se je doslej izkazal v predvolitvenem tekmovalstvu s prostovoljnim delom drugi teren v prvem rajonu, kjer so frontovci opravili pri delu za odstranitev ruševin v Mišinski ulici že sami okrog 2000 ur. Fronta tretjega terena v istem rajonu je odstranjevala ruševine na Partizanski cesti, skupno s člani JA planirala stadion Branika in pomagala pri gradnji rajonskega ljudskega odbora. Frontovci ostalih terenov prvega rajona so delali na Kopitarjevi cesti in Cankarjevi cesti, na cesti k zadrugi na Meljskem hribu, v gramoznici na Koroški cesti in še drugje. Tekmovalje je zajelo vsa delovišča prvega rajona. Pri okrasitvi volišč so se najbolje izkazali njegov prvi, drugi, peti in šesti teren.

Frontovci drugega rajona niso hoteli zaostajati v prostovoljnem delu. Na prvem terenu je v zadnjem času opravilo 90 frontovcev 453 ur na delovišču Otok, kjer so naložili 16 m³ gramozna, na Radvanjski cesti in v zadrugi domu pri prebiranju fižola. 64 frontovcev drugega terena je opravilo 290 ur pri prebiranju fižola in na delovišču v Studenih, kjer so prevozili in naložili 16 m³ gramozna, 180 prostovoljnih delavcev tretjega terena pa je delalo 612 ur pri nakladanju 10 m³ gramozna na poboškem otroškem igrišču, poleg tega pa so odvozili 14 m³ ruševin in odkopali ter nasuli na otroško igrišče 14 m³ zemlje. Med slabšimi je bil v prostovoljnem delu četrti teren, kjer je od 27. I. do 21. t. m. delalo 86 prostovoljcev in opravilo 245 delovnih ur pri prebiranju fižola. Delavnega se je

pokazal peti teren. Tu je 171 prostovoljcev delalo 566 delovnih ur pri urejanju parka v Studenih, pri planiranju 1300 m² Iztokove ulice, odstranitvi 2 m³ ruševin zidu in pri delu za 4 m³ zasipa. Na drugih cestah so posuli 25 m³ gramozna, splinirali 18 m³ in presejali 75 m³ peska. Na tem rajonu so pokazala izredno predvolitveno aktivnost tudi podjetja in šole. Sedemindvajset prostovoljnih delavcev Delavnic državne železnice je 243 ur nabiralo zelenje na Podvelki in v Ožbaltu za okrasitev volišč. Pri tem je sodelovala tudi železniška industrijska šola, ki je prostovoljno tudi drugje delala, tako na primer pri gradnji novega internata in pri popravilu cest. 11 članov sindikata Predilnice in tkalnice, kvalificiranih delavcev, je popravljalo posodo in stroje vinogradniški zadrugi v Limbušu. Prostovoljni delavci SAP so delali v gramoznici na Pobrežju. Delavci tovarne umetnih brusov so gradili stanovanjski blok v Metelkovi ulici. Dosti prostovoljnega dela so zabeležili tudi člani bolnišnice ter drugi delovni kolektivi. Podjetja kot tereni pa vneto krasijo volišča.

Fronta tretjega rajona mesta Maribora si je zadal za letos obvezo, da bo prostovoljno delala 400.000 ur. Člani Fronte prvega terena bodo delali prostovoljno 44.000 ur, frontovci na drugem terenu 30.000 ur, tretjega 24.000, četrtega 8.000, petega 15.000, frontovci šestega in sedmega terena pa 50.000 in 30.000 ur. Od začetka predvolitvenega tekmovalja so posamezni tereni del svojih obvez že izpolnili. Prvi teren je napravil 120 ur v gramoznici na Pobrežju, drugi teren pa prav tam 232 ur in tretji 116 ur. Frontovci četrtega terena so delali pri gradnji zadrugnega doma v Zerkovih, frontovci petega terena pa na istem mestu 234 ur. Okrog doma so že vse poštillili in pripravili vse potrebno za nadaljnjo zidavo. Obvezali so se, da bo dom I. maja dograjen. Frontovci šestega in sedmega terena delajo na Zagrebški cesti in so do sedaj že opravili prvi 170, drugi pa 50 prostovoljnih delovnih ur. Poleg petega terena so najbolj delavni gojenci IKS, ki so prvi dan tekmovalja opravili 500 prostovoljnih delovnih ur s prevozom 10 vagonov opeke iz Pragerske na Tezno. Delovni kolektiv Tovarne metalnih konstrukcij »Franc Leskošek« se je obvezal, da bo zgradil stanovanjsko zgradbo pri tovarni, delavci TAM pa pomagajo graditi svoje stanovanjske bloke, otroške jasi in otroško igrišče. Petnajst članic AFŽ dela na tem terenu opote za DID, pri tem pa se izobražujejo z branjem knjig. Peti teren, najboljši v rajonu, je napovedal tekmovalje vsem ostalim terenom tega rajona, kdo bo lepše okrasil svoja volišča.

S takšnim delom so se frontovci mesta Maribora pripravili na volitve.

Novo mesto pred volitvami

Novo mesto, 25. marca. — V dneh pred volitvami se je Novo mesto odelo v zelenje, zastave in transparente. Na mostu stoji velik slavolok, na trgu pred Mestnim ljudskim odborom pa sta postavljena visoki piramidi z zvezdo in delavčev roko s kladivom, ki udarja po klovlatih obrekovalcev iz informbirojevskih držav.

V terek dopoldne so zvočniki razglasili, da je poštillivalni kolektiv tovarne igrač v čast volitev 5 dni pred obvezo in 10 dni pred rokom izpolnil četrtletni proizvodni plan. V sredo so delavci in nameštenci novomeškega gozdnega gospodarstva in tovarne igrač s prostovoljnim delom posadili 7000 drevesnih sadik, v petek pa so šli pogozdovati dijaki in dijakinje učiteljskega. Med tednom so člani raznih organizacij s prostovoljnim delom odstranjevali ruševine in čistili ulice. Samo v petek je delalo v mestu in Bršljinu 220 prostovoljcev. Mladinske organizacije so v zadnjem tednu priredile 85 kulturnih prireditev v raznih va-

seh. V mnogih krajih so postavili mlaje in pripravili kresove, ki bodo zagoreli na predvečer volitev. Na vseh voliščih Novega mesta so danes tekmovala žene, člani Zveze borcev in ostali frontovci v krašenju volišč.

1286 prostovoljnih ur na čast volitev

Člani lesno-industrijskega obrata v Logatcu so na čast volitev organizirali dan prostovoljnega dela, ki se ga je udeležilo 97 odstotkov članov kolektiva. Opravili so 534 delovnih ur, zaslužek 7755 din pa poklonili okrajnemu komiteju KPS Ljubljana-okolica. Poleg tega so opravili na čast volitev še 752 prostovoljnih delovnih ur. Do sedaj so imeli 14 kulturnoprosvetnih sestankov. Na zadnjem predvolitvenem sestanku so sklenili, da bodo 26. marca že v jutranjih urah opravili državljansko dolžnost.

Navidezna, v resnici licemerna lojalnost, hkrati pa kritikarstvo za vogalom in nasadanje vsem mogočim čenčam in najnovejšim obrekovanjem — vse to, tovariši, spada v psihologijo naše suženjske preteklosti, v psihologijo hlapcev. V psihologijo osvobojenega ljudstva pa sodi odkritosrčna, moška in pogumna značajnost, načelnost, presodna kritika napak z namenom koristiti našim socialističnim smotrom, dosledna in nelzprosná borba proti vsem sovražnikom ljudstva, obrekovalcem in paničarjem.

Boris Kidrič

V Vuhredu so dogradili vodovod

Slovenjgradec, 26. marca. — Množične organizacije slovenjgraškega okraja so v tekmovalju na čast volitev dosegle lepe uspehe. Frontna organizacija v Vuhredu, ki se je zavezala, da bo na čast volitev opravila 500 prostovoljnih ur pri gradnji vodovoda, je svojo obveznost presegla za 572 ur in dogradila vodovod.

Mladina vasi Črna je opravila 600 prostovoljnih ur, mehaniki 1100, žene pa 400 prostovoljnih ur. Člani OF v Mežici so 3 dni delali pri popravilu ceste in so opravili 1200 prostovoljnih ur. V Dervah so pri popravilu cest opravili do sedaj že 700 prostovoljnih ur.

Zelo agilne so tudi sindikalne organizacije. Člani sindikata tovarne meril v Slovenjgradu so med tekmovaljem dvignili storilnost dela za 62 odstotkov in opravili 620 prostovoljnih ur. Plan za prvo četrtletje so izpolnili do 20. marca. Sindikat DES je v čast volitev elektrificiral obmejno vas Holmec.

V Vrhu nad Kanalom je na predvečer volitev prvič zasvetila električna luč

Kanal, 25. marca. — Številnih predvolitvenih sestankov so se zborovali udeležili v velikem številu. Živahno so obravnavali dosežanje uspehe in si stavljali nove naloge, ki so jih častno izvršili. KLO Kanal se je obvezal, elektrificirati vas Kanalski vrh, v kateri bo danes zagorela prva električna žarnica. Pri elektrifikaciji so sodelovale vse množične organizacije, ki so si postavile za nalogo Kanalski vrh elektrificirati v 11 dneh. Vod je speljan na daljavo 2,5 km. Razen instalacij so vse drugo delo sami opravili in prispevali poleg prevoza 1500 prostovoljnih delovnih ur. Posebej je treba pohvaliti elektromonterje DES-a, ki so k elektrifikaciji Kanalskega vrha prispevali dober del. Tudi AFŽ je tekmovala, 8. marca se je 100 žen v zadržig udeležilo prostovoljnega dela pri šiščenju žita s 400 prostovoljnimi urami. Posebno so se žene iskale pri okrasitvi volišč. Pri delu so se najbolj izkazale žene KLO Kanal, pa tudi žene iz ostalih vasi. Zato so žene AFŽ Kanala za nagrado prejele radijski aparat, ki jim ga je poklonil Glavni odbor AFŽ Slovenije.

Mladinska brigada »Partizan« z Vojskega je v Novi Gorici opravila 4905 ur

Mladinska brigada »Partizan« z Vojskega je izpolnila svojo predvolitveno obveznost v tekmovalju na gradbišču Nove Gorice. V 20 dneh so opravili 4905 ur in dnevno presegali normo za 40 odstotkov. Deset mladincev se je prijavilo za delo na gradbišču Novega Beograda.

Proizvodnja električne energije v Sloveniji je trikrat večja kot pred vojno

Na predavanju centralne ljudske univerze v Ljubljani je direktor zavoda za elektrogospodarstvo LRS dr. ing. Milan Vidmar odgovoril na nekatera vprašanja, ki zanimajo slovenskega našega zavodnega delovnega človeka. Prikazal je pomen elektrifikacije pri nas z jasnimi, živimi besedami in s prispevki.

Predavatelj se ni obotavljal priznati, da se je leta 1946 še zelo motil, ko je mislil, češ preveč bo toliko in tako močnih elektrarn, kolikor smo jih nameravali graditi. Zakaj zdaj se je izkazalo, da industrializacija silno hitro napreduje, tako da z graditvijo elektrarn ne dohajamo naraščanja števila novih tovarn in velikih potrošnikov električne energije.

Vendar narašča tudi proizvodnja električne energije in elektriško gospodarstvo se uspešno razvija. Zdaj je proizvodnja električne energije v Sloveniji na prebivalca že trikrat večja kakor pred vojno.

Kakšne vire energije imamo in kako se mora razvijati energijsko gospodarstvo pri nas? Za proizvodnjo električne energije je tudi pri nas največjega pomena sila padajoče vode — vodne sile naših rek, in sicer treh poglavitnih vodnih žil: Drave, Save in Soče. Vodne sile so trajen vir energije, premogovniki pa so izčrpilivi. Kar zadeva atomsko energijo, se bo moralo šlovestvo najprej naučiti krotiti to strašno silo, ki jo zdaj zna uporabljati samo za podiranje in uničevanje.

Pred vojno je znašala potrošnja električne energije na prebivalca in leto v Jugoslaviji povprečno 50 kilovatih ur. To je zelo malo, zlasti če upoštevamo, da sta večidel električne energije porabili dve kemični tovarni. Pri nas nastaja velika tovarna glinice in aluminije. Za proizvodnjo kilograma aluminija je treba nekaj manj kakor 25 kilovatih ur električne energije. Če pa računamo v naj-

boljšem primeru porabo 22.000 kilovatih ur za tona aluminija, bo porabila tovarna najmanj 238 milijonov kilovatih ur električne energije na leto pri proizvodnji 13.000 ton. Za zaradi tega ne bo nič preveč šest hidrocentral na Dravi.

Koliko električne energije bo potrebovala Slovenija v dogledni prihodnosti? Približno 1000 kilovatih ur na prebivalca in leto. Dravske elektrarne bodo dajale na leto poldrugo milijardo kilovatih ur, savske in kalorične pa približno milijardo kilovatih ur, tako da bo proizvodnja električne energije v Sloveniji znašala 2,5 milijarde kilovatih ur. To pomeni, da bo prišlo na prebivalca in leto povprečno 2000 kilovatih ur električne energije. Jugoslovansko povprečje bo znašalo okrog 1000 kilovatih ur, tako da bo Slovenija mogla oddajati približno polovico električne energije svojih elektrarn drugim ljudskim republikam.

Med elektrifikacijo je treba pri nas reševati razen graditev elektrarn še druge zelo težavne naloge: graditev daljnovodov, da bodo vsi naši energijski viri povezani. Tako bo mogoče skladno in smotro razdeljevati vso energijo elektrarn ali: elektrarne si bodo med seboj pomagale, zakaj vse reke nimajo vselej hkrati dovolj vode. Toda graditev daljnovodov ni nič lažja naloga kakor zidanje elektrarn. Zgraditi bomo morali daljnovode do več sto kilometrov dolge, zato bomo po njih pošiljali električno energijo z napetostjo 110.000 do 220.000 voltov. V ta namen je potrebno tudi znanstveno delo in laboratorij, ki ga gradimo v Ljubljani, bo prispeval časten delež.

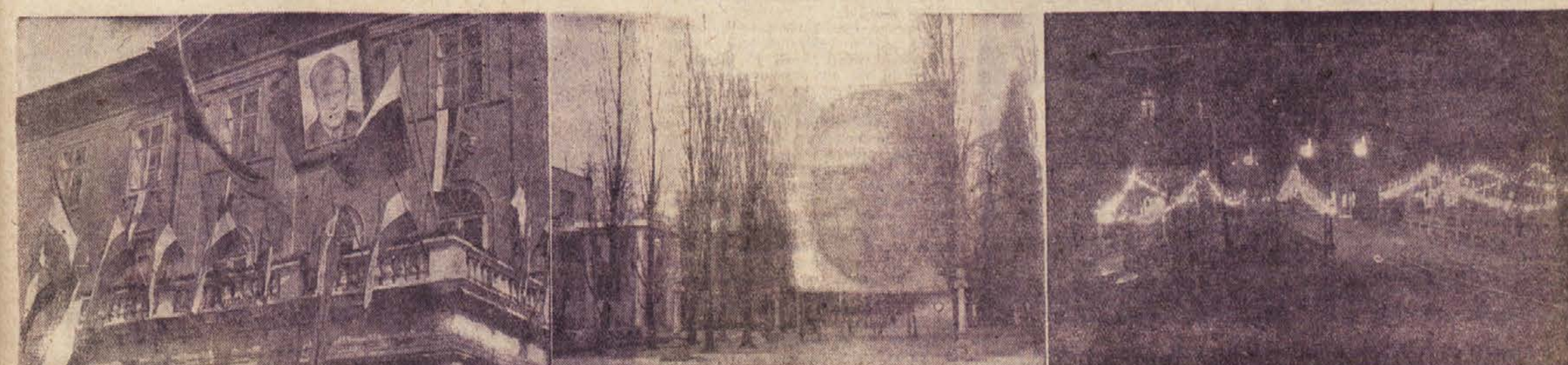
Predavatelj je izrazil trdno vero, da bomo zmagali v velikem boju, ker imamo za to vse pogoje in ker pravilno mobiliziramo za ta boj vse sile pod vodstvom, za kakršno bi nas mogle zavidati tudi zelo velike države.

Z izboljšanjem lovilne naprave v separaciji so pri rudniku Zagorje povečali produkcijo za 20 ton dnevno — vrednost izboljšave cenijo na 1.200.000 din letno

Pri pranju premoaga odhaja s pralno vodo tudi določen odstotek premoagevega prahu, kar predstavlja izgubo na produkciji. O omejitvi te izgube so v minulih letih že mnogo razpravljali v delovnem kolektivu, vendar pa do pred kratkim ni prišlo do nikakršne izboljšave. O tem je razmišljal tudi vodja separacije tov. Kovač Davorin. Vedno se je sukral okoli lovilnih naprav ter je slednjič izdelal predlog za izboljšavo in ga predložil upravi. Člani uprave so predlog upoštevali. Tov. Kovač je s svojimi strokovnimi delavci iz separacijske delavnice pristopil k izvedbi načrta. Preuredili so lovilno napravo, skoncitrirali dovoz

prahu v poseben polnilnik, od koder se sedaj polni naravnost v vagon. Nadalje so namestili dva gumijasta traka. Pri tej izboljšavi sta odpadla dva elektromotorja, trije delavci in majhna nihajoča sila, ki jih je bilo treba vedno popravljati. Zaradi te izboljšave pridobijo sedaj 15 do 20 ton premoaga dnevno, ki je prej odhajal s pralno vodo v potok. Vrednost izboljšave cenijo na 1.200.000 din.

Vsa dela na izboljšavi je napravilo moštvo separacijske delavnice, med njimi 70letni kovač Pečar Feliks, ki je kljub svoji starosti še vedno eden najvestnejših delavcev.

ZA VOLITVE JE LJUBLJANA, PRAV TAKO KAKOR DRUGI KRAJI V NAŠI DOMOVINI, DOBILA PRAZNIČNO LICE

pokazal vsemu svetu, kako velikanska je enotnost našega ljudstva

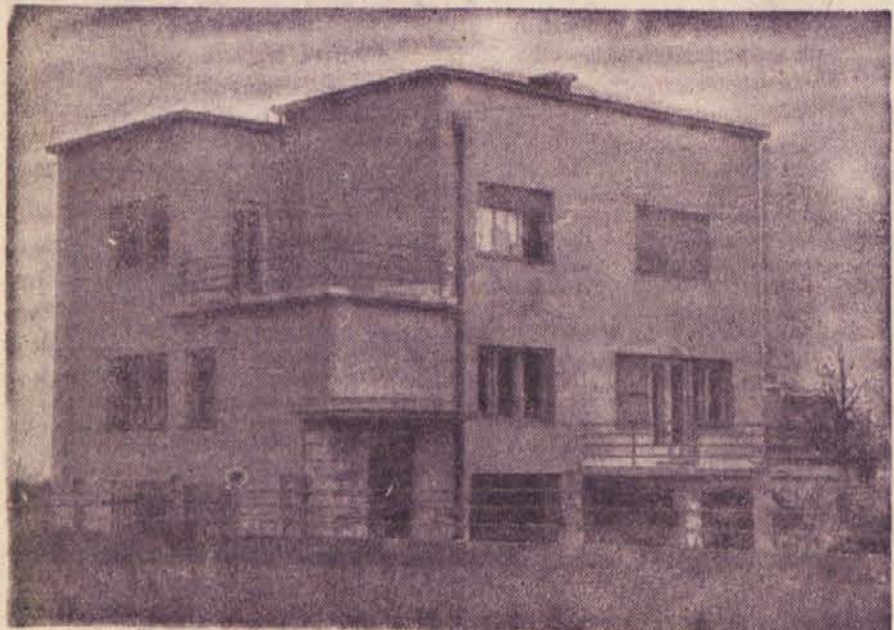
Z otvoritvijo doma igre in dela so počastili volivce

Pri vseh 523 sindikalnih podružnicah v Ljubljani so bila v predvolivnem tekmovanju zborovanja, na katerih so se delavci obvezali, da bodo počastili dan volitev s čim lepšimi uspehi v produkciji, v disciplini, v kvaliteti izdelkov, v prostovoljnem delu itd. itd.

Po dosedanjih podatkih so dosegli najlepše uspehe kovinarji v podjetju Utenišilja, ki so dosegli četrtletni plan že 15.

kollektiv napovedal enodnevno tekmovanje vsem podjetjem tekstilne stroke v Ljubljani. Razen uspehov v produkciji, je uprava, kakor tudi sindikalna podružnica vložila mnogo truda za otvoritev doma igre in dela. Sredi polj, nedaleč od tovarne, je ena najlepših vil, ki jo je delovni kolektiv izbral za dom igre in dela.

Ko stopiš v dom, te presenetijo vzorna anaga. V pritličju je kopalnica, garderoba, ahamba in razne pritlikline. Malčki so odlično preskrbljeni s hrano. Jedilnica je

marca. Prav lepe uspehe ima tudi Splošno stavbno podjetje, kjer so razglasili 4 nove zmagovalce petletke in 30 udarnikov. Lepe uspehe so dosegla tudi lokalna podjetja in podjetja živilske industrije. Vsi kolektivi PTT uslužbencev v Ljubljani so napovedali tekmovanje vsem sorodnim kolektivom v Jugoslaviji.

Med tekstilci se je zlasti odlikovala tovarna dekorativnih tkanin, ki je organizirala 15 proizvodnih brigad, v katere so zajeli vse tkalke. Kvaliteta proizvodov se je med tekmovanjem precej dvignila. V tkalnici je prva izmena presegla dnevni operativni plan za 44%, druga pa za 41%. Za počastitev volitev je delovni

okosno urejena. Poleg sta dve igralnici za predšolske otroke in učilnica za šolske otroke. Ob sončnih dneh se sprejajo v bližnji okolici. Veak izmed malčkov se rad pohvali, da dobi petkrat na dan hrano, če mu tekne, pa mu tetka prinese še dodatek. Po kosilu se vsi odpočijejo v lepo urejeni spalnici.

Z dosedanjimi uspehi uprava in sindikalna podružnica še nista zadovoljni. Vse otroke sobe bodo še posebej ali s priljubljenimi slikami, priskrbeli še boljše žimnice in uredili umivalnice. Matere delavke pravijo, da take sončne mladosti pač nikdar v zgodovini ni imel otrok delavca.

Naša povojna zborovska ustvarjalnost

Slovensko zborovsko literaturo izdajata po osvoboditvi dve reviji: »Naši zbori« v svojem glavnem namenu in »Obzornik« z vsakokratno prilogo ene pesmi.

Z dvojno številko so »Naši zbori« zaključili četrti letnik svojega izhajanja. V proglasu k vodni številki (1946) je uredništvo naglasilo, da bo imela revija namen prinašati najboljše in najpotrebnejše starejše skladbe, ki so že pošle, ali pa so bile med okupacijo uničene. Zato poudarja uredništvo, da ne bo sprejemalo novih skladb in da je za objavljanje glasbenih novosti predvidena druga revija, ki se že snuje (ki pa še do danes ni izšla). V drugem letu izhajanja je uredništvo začelo objavljati nekaj novosti, kar se je v tretjem in četrtem letu še stopnjevalo. V drugem letu je revija začela prinašati tudi literarni del, ki objavlja nekatera poročila o društvenem delu, ostali prostor pa zavzemajo zgodovinski in metodični članki, glasbena problematika v delovnih brigadah in pevskih družstvih, vprašanje sporedov, spominski članki, največji del pa zavzema koncertna kronika. Na platnicah so vsakokrat objavljena navodila za izgovarjavo, v zadnjem letu pa tudi za prednašanje.

»Naši zbori« so opravili z izdajo 376 strani notnega formata in z 72 stranmi literarne priloge pomembno delo, ki je izredne vrednosti, posebno za vsa Stajersko, kjer je bil med okupacijo slovenski tisk uničen do zadnjega lističa, ter za Primorsko, ki slovenskega tiska ni prejela nad 25 let. Vprašanje pa nastaja, če so »Naši zbori« to pomanjkanje zadovoljili, t. j. ali je bil načrt »Naših zborov« za obnovu pevске literature zadosten in pravičen oziroma ali ne bi bilo kazalo že takrat ali pa v presledkih uvesti periodične ponatke takih in takih pesmi, revijo pa nameniti samo novim zborovski storitvi. Koristno vlogo so v tem smislu odigrale zbirke »Pesem delavca« in »Naša pesem«.

Če presojamo nalogo »Naših zborov« s tega vidika, ne moremo mimo dveh vprašanj, to je vprašanja naše povojne zborovske ustvarjalnosti v smislu uporabljanja sodobne vsebinske tematike in vprašanja produktivnosti naših skladateljev v kvantitetnem smislu. Obenem je treba poudariti primerjalnost med »Našimi zbori« in drugimi (knjižnimi) revijami, ki izhajajo po vojni v Sloveniji.

Dejstvo je, da je v letih po vojni zborovska ustvarjalnost znatno padla, v kolikor pa obstaja, je le v majhni meri »sodobna«. Do podobne ugotovitve je prišel tudi ustanovni kongres skladateljev in glasbenih znanstvenih delavcev FLRJ (februar 1950) v Beogradu, ki je ugotovil padanje vokalne produkcije tudi po drugih republikah (referenti tovariši Zlatič, Danon, Slavenski) in vidi vzroke za to v zmotnem mišljenju skladateljev, češ da je sodobna pesem lahko samo koracnica ali pa množična pesem, ki je primerna le za brigade in delovne akcije in ima manjše glasbene vrednosti. Kongres je ugotovil, da se skladatelji ogibajo lirike, pesmi o ljubezni, o lepoti dela itd. in da s tem grešijo, posebno če so te pesmi vsebinsko vezane na današnjo, resnično stvarnost. Kongres je ugotovil, da se skladatelji ogibajo sodobne tematike zato, ker izgubljajo teksti marsikdaj aktualnost, medtem ko imajo — po njihovih pojmihi — skladbe brez besedil trajnejšo veljavo.

Slovenija izdaja več literarnih revij, ki že precej jasno zrcalijo današnjo stvarnost. Isto smemo trditvi tudi o drugem našem dnevnem in periodičnem tisku ter o knjižnih založbah. Izjemo dela le glasbena revija »Naši zbori«, o kateri še ne moremo trditvi, da bi vršila nalogo, ki ji pripada v socialistični stvarnosti.

Predvsem bi bila naloga take revije, da ne samo priloznostno, ampak dosledno in načrtno vodi borbo proti zastarelim nazorom, ki jih je v zborovstvu razmeroma še največ. V doslednih polemikah, kritikah in člankih je treba klesati izraz sodobne slovenske glasbene dejavnosti. Ne moremo trditvi, da bi socialistična miselnost imela premoč v slovenskem zborovskem ustvarjanju in postvarjanju. Taka revija bi morala oblikovati posameznega skladatelja, zborovodjo in preko njih zborov oziroma pevce, saj mora končno slohnik le doumeti, da socialistična vzgoja ne temelji samo na političnem ideologu, ampak tudi na umetniku — ustvarjalcu in postvarjalcu. Zato pa mora njihovo delo segati v resnično življenje današnjih dni. Medtem ko so knjižne revije vključile v svoj krog skoro vse pomembnejše pisatelje in pesnike, ki so se s tem udeležili borbe proti zastarelosti, ne moremo tega trditvi pri »Naših zborih«.

V prvem letu, ko je potreba po vsebinsko sodobnih skladbah bila največja so objavili »Naši zbori« 73 skladb, od katerih ni bila niti ena nova in niti ena »sodobna«. Takrat, ko so se partizanske borbene pesmi razlivalo v vse kotičke in plasti osvobojenega ljudstva, ko so se besedila in melodije kar epidemično samovoljno prilagajevala, popravljala in kvarila, bi bila prva skrb »Naših zborov« obdržati izvornost naše toliko pomembne borbene pesmi, da niti ne govorim o nadaljevanju dela, ki je bilo začeto v NOV, a je z dnevom osvoboditve skoro prenehalo. Ugotovljeno je, da v letih 1945. in 1946. ni bila objavljena niti ena nova sodobna, zborovska skladba.

Ta slika se je v drugem letu le malo spreminila. Od 64 objavljenih skladb je sicer bilo 23 do tedaj še neobjavljenih (ne pa »novih«), od tega pa le deset »sodobno tematiko«.

V tretjem letu so »Naši zbori« objavili 47 skladb, od tega še neobjavljenih 32, a od tega sodobnih samo šest.

V četrtem letu so »Naši zbori« objavili 44 skladb, od tega neobjavljenih 33 a od tega sodobnih le šest.

Po tem pregledu prihajam do naslednjih ugotovitev:

a) V prvem in drugem letu po osvoboditvi nismo posvečali zborovski storitvi nobene večje pozornosti (razen natečaja ministrija za prosveto za nove pesmi); kar so skladatelji ustvarili, je po krivdi delovnega proglasa v »Naših zborih« obležalo v predalih.

b) V vseh petih letih po svoboditvi so objavili naši skladatelji le 103 nove pesmi (t. j. ena pesem na skladatelja).

c) Od vseh objavljenih pesmi je le 26 takih, ki obravnavajo sodobno tematiko, ali še natančneje, je 17 takih, ki so vsebinsko zajete še iz osvobodilne borbe, in le devet pesmi, ki obravnavajo tematiko obnove, dela, izgradnje socializma itd.

Š) Sodobna besedila so komponirali v »Naših zborih«: Kozina, Lavrin, Lipar, Mihelčič V., Pahor, Savin, Šivic, Šček, Tomc in Vrabc in podpisani. Ostalih 16 skladateljev, ki so še prispevali izvorne skladbe, so komponirali tekste, ki so odmaknjeni od današnje stvarnosti, medtem ko nadaljnjih 40 skladateljev sploh ne posega v zborovsko storitev.

Boljšo sliko nam nudijo glasbene priloge »Obzornika« (podatki so vzeti iz vseh štirih letnikov).

Vseh objavljenih skladb je 26, od tega novih 24, ki so vse sočasno s sodobno tematiko (11 iz osvobodilne borbe, 13 iz delovnega procesa). Sodelovalo je 21 skladateljev, 10 domačih in 11 tujih. Pomanjkljivosti »Obzornikovi« priloge so: da imajo predoben tisk, da upoštevajo razmeroma preveč neslovenskih avtorjev in da objavljajo nekatere skladbe, ki še niso pošle in ki jih je še možno dobiti na knjižnem trgu.

Ob skupnem pregledu obeh revij je vzgajanje zborovodij, ki jim očitamo izvajanje nesodobnih programov, v veliki meri upravičeno, kajti v vsem času po osvoboditvi so dobili mešani zbori le 21, moški 11, ženske 4, mladinski 2 in množični zbori 6 sodobnih skladb. Če upoštevamo, da ni vsaka pesem primerna za vsak zbor, je izbira silno skromna, zato segajo zbori še danes večinoma po nesodobni, marsikdaj zastareli pevski literaturi. Odgovornost za ta pojav nosijo deloma skladatelji in deloma uredništva revij. Imamo namreč skladatelje, ki imajo izgotovljene pesmi, ali pa bi bili pripravljeni komponirati po naročilu, če bi bila povezava med uredništvom in skladatelji boljša.

Od približno 70 skladateljev, ki so vključeni v Društvo slovenskih skladateljev, je v komponiranju zborovskih skladb aktivnih le 25, od teh pa le 11, ki so razumeli in osvojili odstavke iz volitvene poslanice maršala Tita, kjer je rečeno:

... Pri vzgajanju pravih socialističnih državljanov naše države ima izredno veliko vlogo tudi naša književnost, naša kultura sploh. Glede na to si morajo naši književniki in ostali kulturni delavci prizadevati, da čim globlje spoznajo bistvo dogajanja v današnji dobi in da bjo kvalitativno čim boljše literarni odraz procesa revolucionarne preobrazbe naše socialistične dežele; da verno prikazujejo vse, kar je bilo pozitivnega v naši zgodovini, da si prizadevajo, da bo v njihovih literarnih delih res ovekovečena nadčloveška borba naših narodov za svojo svobodo in za svojo srečnejšo bodočnost ...

Po vsem tem mora v nas vstati vprašanje, ali slovenski skladatelji upoštevajo, da naše kulturno vprašanje ne more biti vprašanje izven socializma, da ne more obstajati neka ločena kulturna problematika razen ene skupne, ki je povezana pri nas z obnovo, z gospodarskim progresom, z graditvijo lastne industrije, s preobrazbo vasi, z vzgojivjo borbene, vedrega, optimističnega in delovnega državljana, polnega jugoslovenskega patriotizma, ki pa mora imeti enako spoštovanje do kulturnih dobrin vsega sloveštva. Kako trpka je ugotovitev, da je v opernih in simfoničnih tvorbi razen nekaj častnih izjem zastarala narodno-osvobodilna borba, nadalje vsi delovni poudigi naše heroiske mladine in Fronte, skoraj nepomembne sledove. Medtem ko naše ljudstvo dan za dnem bje nahujšo bitko za izpolnitev gospodarskega načrta, ko ne šteje niti časa niti moči, da s svojim delom dviga življenjsko raven svojih državljanov in pobija informobirovske klevete, pri tem pa prosi za čim boljše in številnejše duševne proizvode, ki bi bili vzeti iz njegovega okolja in dela, ter delani zani, na nastajajo skladbi, ki bi lahko nastale v katerem koli času, državi ali družbenem redu. In vendar je naša borba tako hlinčna za nas in za naš čas, da bi morala najti odraza v vsem

kulturnem snovanju, tako tudi v glasbi. Ministarstvo za znanost in kulturo LRS, GOES, IO LPS, Radio Ljubljana, MLO Ljubljana so že večkrat razpisali natečaje za nove skladbe, katerih uspeh je v kratkem naslednji: Prispevki so izredno maloštevilni, nesodobni in nekvalitetni; udeležba s strani priznanih glasbenikov je minimalna.

Prireditelji proslav in akademij so v neprestani zadregi pri sestavljanju programov. Celotno najvidnejše centralne prireditve morajo v silni neprestano posegati po vedno isti literaturi, tako da je proslava proslava na moč enaka.

Ob vseh teh pojavih moramo na žalost ugotoviti na področju zborovske ustvarjalnosti zastoj, ki ima za posledico tudi zmanjšano aktivnost zborovskega izvajalstva in s tem padec pevске kvalitete slovenskih zborov, kar smo lahko ugotovili na vseh tekmah zadnjih let. Moramo se torej poglobiti v ta problem in poiskati vzroke za te pojave.

Skladatelji navajajo kot vzrok pomanjkanje besedil. To pa ne more v celoti držati, kajti Društvo skladateljev je pripravilo seznam nad 100 aktualnih besedil in ga razposlalo vsem članom, toda uspeh je bil kljub temu neopazen. Ministrstvo za znanost in kulturo je priredilo diskusijski večer, na katerem se je sicer razvila živahna diskusija, ki pa do danes še ni rodila uspeha. Vprašanje honorarjev in tantiem ne prihaja v poštev, kajti nikdar še ni bila reprodukcija tako bogata in nikdar še ni bila avtorska pravica tako odlično zaščitenja kakor v današnjem času. Oetaja odprto le še vprašanje časa in pripravljenoosti, tu pa smo se brzkone približali točki, v kateri tiči rešitev problema. Več časa in več pripravljenoosti Brez dvoma ovira nastajanje krajših glasbenih oblik veliko angžiranje skladateljev pri filmih in filmskih obzornikih, ki zahtevajo mnogo časa in so razmeroma tako visoko honorirani, da se ukvarjanje s krajšimi oblikami večini enostavno ne izplača. Vprašanje časa je v veliki meri odvisno od naših prosvetnih oblasti, ki bi morale aktivne ustvarjalce oproščati izvenglasbenih funkcij in prevelike službene obremenitve, vprašanje pripravljenoosti pa je odvisno od stopnje ideološke zavesti vsakega posameznika, posebno pa še od strokovnih udruženj glasbenikov ter uredništva revij in glasil, ki bi morala svoje članstvo vzgajati v tem smislu.

Dotaknili bi se tu ponovno še vprašanja množične pesmi. Ni potreba posebej poudarjati, da ima množična pesem posebno mobilizacijsko in propagandistično moč ter da je v času, ko je tempo dela naravnost neugnan in ko je v delovni proces vključeno skoro vse ljudstvo, nujno potrebna in umestna. Kljub temu vlada o njej omalovažujoče mnenje s strani glasbenikov.

Revija »Naši zbori« mora postati srednje glasilo vseh pevskih zborov (sindikalnih, mladinskih, frontnih, šolskih itd.); ustvarjati mora vsestransko povezavo med zborovodji, skladatelji, ljudsko-prosvetnimi oziroma strokovnimi forumi, kritiki, založbami itd. Skladateljem mora dajati pobudo za nove stvaritve, zborom za izvajanje, ocenjevalcem priliko za vzgajanje in usmerjanje produktivnosti in reproduktivnosti, društvom priliko za poročila itd.

Zato je potrebno izpolniti »Naše zborov« v naslednjih točkah:

1. Poiskati je vse še neodkrite možnosti za povečanje števila naročnikov oziroma naklade (moment pocenitve).

2. Povečati je literarno prilogo, ki naj postane idejni in strokovni voditelj vseh zborov, zborovodij itd.

3. Navetati je čim večji krog sodelavcev — članke in skladateljev in si pomagati tudi z naročnimi članki (ocenami, kritikami, poročili, načelnimi članki itd.) oziroma skladbami.

4. Uredništvo mora vzdrževati najtesnejše stike z IO LPS in z Društvom slovenskih skladateljev.

5. Doseči je redno vsakomesečno izhajanje revije.

6. Dvigniti je vrednost revije predvsem z novimi skladbami in s praktičnimi, strokovnimi ter idejnimi članki.

7. »Našim zborom« želimo v petem letu izhajanja čim večjega uspeha v pripravi, da bodo izpolnili vlogo, ki jim je odmerjena in zaupana v smislu prevzgoje zborov in skladateljev ter dvigovanja slovenske zborovske umetnosti.

Gobec Radovan

P. S. Uredništvo objavlja članek tovariša Radovana Gobca z namenom, da bi se ob njem razvila plodna in konstruktivna diskusija.

Kako se je enota podpolk. Kovačevića pripravila na volitve

V enoti podpolkovnika Kovačevića, ki je ena izmed najagilnejših v goriški oblasti, so imeli pred volitvami vrsto partijskih, mladinskih in drugih sestankov, na katerih so se seznanili s pomembnostjo volitev in sprejeli tekmovalne obveznosti. Borec so pisali v domače vasi nad 2300 pisem, v katerih pozivajo svoje sorodnike in znance k udeležbi na volitvah in poudarjajo pomen razvoja združništva na vasi. Iz domačih krajev so že dobili odgovor, da se je javilo za

vstop v KOZ 57 družin, 21 pa se jih je že vključilo.

V predvolivnem tekmovanju so imeli pripadniki enote nad 120 zborov in političnih predavanj na terenu. Enota podpolkovnika Kovačevića je tekmovala tudi v prostovoljnem delu. Pri kopanju jam za sadno drevje, popravilu poti, napeljanju telefonskega voda za potrebe OLO ter v pomoč žagarskim delavcem so opravili nad 13.700, pri notranjih delih v vojašnici pa nad 12.000 prostovoljnih ur.

Predvolivne priprave v Celju in okolici

Frontne organizacije mesta Celja in okolice so v predvolivnem tekmovanju dosegle lepe uspehe na raznih področjih. Posamezne frontne organizacije so tekmovale v sprejemanju novih članov in se je v volivni enoti IV. vključilo v OF 50 novih članov, v I. in III. četrti pa po 30. Precej novih članov se je vključilo tudi v frontno organizacijo v Gaberju in v Spodnji Hudinji.

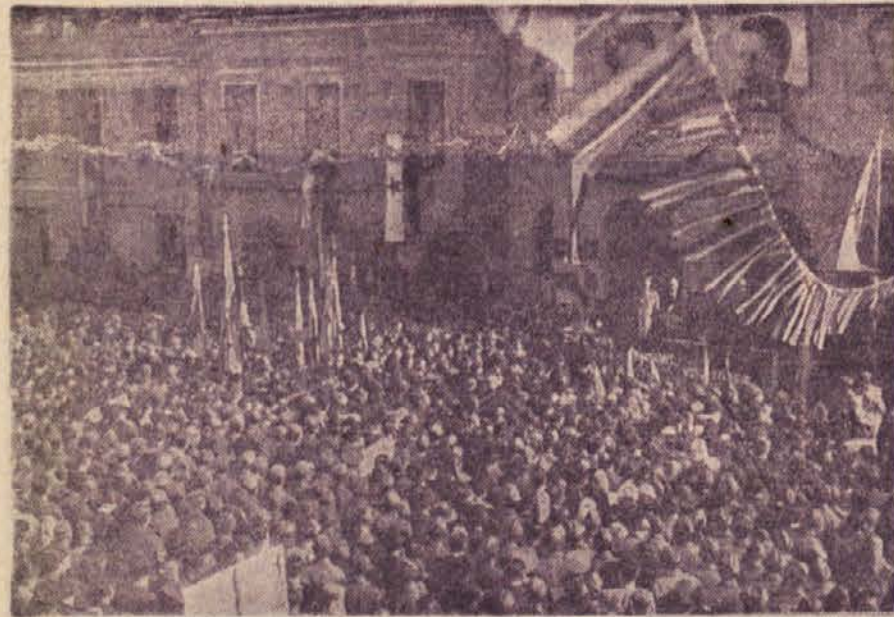
Člani sindikalnih podružnic in frontnih organizacij so tekmovali tudi v prostovoljnem delu. Volivci I. četrti in poštni uslužbenci so pomagali delavcem LIP, člani obrtnih delavnic so pri raznih delih opravili 76 ur, uslužbenci in delavci mesarne plinarne in vodovoda 141 ur, delovni kolektiv podjetij »Stole« in »Aeroc« pa 240 ur.

V prostovoljnem delu so tekmovale tudi frontne organizacije v celjski okolici. Frontovci v St. Ilju so popravili cesto in vaški vodnjak, v Gotovljah so čistili sadno drevje, v Novi cerkvi pospravljali ruševine, v Locki pa pomagali združni ekonomiji. Podobnih delovnih akcij so se udeležili tudi frontovci Blagovne, Slivnice, Marofa, Skofje vasi, Dramelj, Pristave in Kozjega.

Lepe uspehe so dosegli tudi delovni kolektivi po tovarnah in podjetjih. V tekstilni tovarni v St. Pavlu je doslej 59 delavcev opravilo 337 prostovoljnih ur na čast volitev. V pivovarni Laško so doslej opravili 110 ur pri kopanju vodnjaka. Delavci kovinskega podjetja in gradilišča cest v Zalcu so se udeležili del pri kamalizaciji trga. V rudniku Zabukovica so doslej nakopali s prostovoljnimi delom 257 ton premoga. V tovarni kemičnih izdelkov v Libovjah je na čast volitev delalo 189 delavcev, ki so zaslužek poklonili volivnemu fondu. Delovni kolektiv tovarne nogavice na Polzeli je opravil 1096 prostovoljnih ur pri raznih delih.

V OKRAJU ILIRSKA BISTRICA SE JE VKLJUČILO V FRONTNE BRIGADE 200 LJUDI

V predvolivni aktivnosti v primorski oblasti so bili doseženi dobri uspehi tudi pri vključevanju nove delovne sile v produkcijo in v frontne brigade. Tako se je v okraju Ilirska Bistrica vključilo v zadnjih tednih nad 200 ljudi v frontne brigade. V seznanekem okraju pa se je prijavilo 154 ljudi za stalno delo v produkciji.

V govorih, ki so bili na številnih zborovanjih, imamo celoten preoz vsega našega gospodarskega in družbeno-političnega dogajanja v zadnjih letih, ki nam daje širok horizont in perspektivo iznad trenutnih naših konkretnih težavnih in mučnih nalog in problemov. Zato ta naša volivna kampanja predstavlja za nas vse, za vse naše volivce, zelo dragoceno politično šolo. Nedvomno je znova dvignila politično in državljansko zavest naših volivcev — delovnih ljudi na nadaljnjo, višjo stopnjo.

Miha Marinko

POT, ZA KATERO DANES GLASUJEMO, JE TUDI POT SREČNE BODOČNOSTI NAŠIH OTROK

Pomorsko-brodarsko društvo „Cveto Močnik“ gradi velik brodarški center ob Ljubljani

Veliko število naših delovnih ljudi, posebno mladine, se vsak dan vključuje v razne organizacije ljudske tehnike, v katerih se tehnično usposablja za razne poklice, po drugi strani pa najde v njih razvedrilo.

V Ljubljani deluje doslej vsaj po delu bolj malo poznano pomorsko-brodarsko društvo „Cveto Močnik“. Pri tem društvu se je pred kratkim ustanovila tudi brodarška šola, ki je že pričela s poukom v večernih tečajih ter s popoldanskimi urami za pionirje. Zanimanje naše mladine za delo društva je prav posebno naraslo v zadnjem času. Tako sta se na primer za brodarško šolo prijavila tovariša Burkelj iz Ptujca in France Terseglav z Jesenic. Terseglav je pripravil vsak dan z Jesenic prihajati na večerni tečaj. Društvo je mlado, zdaj ima majhno število članov v primeri s številom prebivalcev v Ljubljani. Tudi članov ima na razpolago majhno število (sedem kajakov, pet jadrnic, tri navadne čolne in dva motorna čolna, ki pa sta zaradi okvare motorja za krajši čas neuporabna). Društvo se je obvezovalo, da bo zgradilo čolne vseh vrst: motorne, jadrnice, indijske čolne itd. Nadalje je njegova naloga, da razvija motorno brodarstvo, pontonirstvo in potapljaštvo. Poleg tega razvija društvo konstruktorstvo, ki se prilega za modelarstvo. To je prva šola bodočih graditeljev naših domačih ladij. Vse člane bo društvo neprenehoma seznanjalo s hitrim razvojem naše mornarice, pričrlo bo izlete na morje in ogled do ladjedelnice ter tako dvigalo ljubezen do našega morja.

Za uspešno izvedbo gornjih nalog ima društvo vse pogoje. Na prostoru bivšega kopalnišča ob Ljubljani bo zgradilo velik brodarški center, kjer se bo lahko vsak delovni človek odmahnil in razvedril. Vse prostor bo treba v teku tega in naslednjih mesecev temeljito preurediti, saj je zapuščten že nekaj let. Treba

je postaviti ograjo, utrditi obalo in urediti pristanišče, podreti stara neuporabna poslopja ter zgraditi nova, urediti park, igrišče, delavnico, čolnarno, kopalnišče, slačilnico, sanitarne naprave, rdeči koček itd. Ko bo vse to urejeno, bo društvo pričelo brodarstvo večere ob primerem okrepilu. Preko zvočnikov, katere bodo montirali člani radioamaterskega društva, se bo razlagala vesela pesem. Vsa si bo lahko izposodi kakršen koli čoln. Toda to je načrt, katerega bo mogoče uresničiti samo z marljivim prostovoljnim delom članov in drugih. Za delo je pripravljeno vse, vendar še vedno ni dovolj prostovoljnih delavcev. Po izvršenem planu za leto 1950, bo društvo razpolagalo s plovnim parkom 60 čolnov, ki bodo ponos vsem sodravljem. Člani bodo dobili osnovno znanje v brodarstvu in brodarški šoli, za katero je treba prostore pravočasno obnoviti. V šoli bodo gradili tudi čolne. Društvo ima že sedaj v delu štiri šolske kajake in jadrnico. V torek 14. marca so prišli na delo prvi prostovoljci. Potrebno pa je vsak dan najmanj 30 prostovoljcev. Ti prostovoljni delavci se lahko prepeljejo čez Ljubljano s čolnom na delovno mesto (bivše kopalnišče), tako da jim bo pot zelo skrajšana.

Društvo vabi vse, posebno mladino, da se priključi k izvrševanju velikih nalog in obenem vanj tudi vključi. Vse prijave za sprejem v društvo ter za prostovoljno delo sprejema Mestni odbor ljudske tehnike, Ljubljana, Tavčarjeva 15.

Na Lipnici bo veleslalom ZA DULARJEV MEMORIAL

ŠD Krim je sklenilo, da bo v spomin Tomasa Dularja, ki ga je letos januarja zasul plaz, vsako pomlad priredil tekmovalno tekmovanje za njegov memorial.

Tekmovali bodo v veleslalomu na Lipnici, in sicer na terenu smuške proge, ki je dolga okoli 800 m z višinsko razliko 600 m. Za leto 1948 je bila na tej progii mednarodna tekma, ki so jo redki sprožili brez padcev. Za Dularjev pokal, ki je predhodno bilo tekmovali tudi v tekih na Poljniku. Najboljša ekipa bo prejela pokal za eno leto. Pokal, ki je izredno lep, je izdelalo invalidsko podjetje »Udarnik«. Vsi tekmovalci bodo dobili spominke snaka.

Prevoz tekmovalcev, ki bodo prihajali od petka dalje na Poljnik, oziroma Lipnico, je preskrbljen. Ostali obiskovalci pa se bodo morali poslužiti Putnikovega avtomobila.

Po končanem tekmovalju bo na kraju, kjer je zasul vzornega športnika Dularja, odkrile spominke plošče.

Mednarodni šport

Dunaj. — Avstrijska mladinska teniška zveza je sprejela predlog, da prihodnje tekme za svetovno prvenstvo v namiznem tenisu priredi na Dunaju, in sicer od 2. do 11. marca 1951. leta.

Budimpešta. — Kakor javlja radio Budapest, se je nogometna zveza Madžarske odločila, da odpravo mednarodne srečanja Pariz — Budimpešta, ki bi moralo biti v aprilu v Parizu. Pravi razlogi niso znani.

MILANO. — V mednarodni kolektorski dirki Milano-San Remo je zmagal Italijan Gino Bartali. Proga je bila dolga 282 km.

Nogometna tekma
Odred : Krim 1:0

Ljubljana, 25. marca. Danes je bila na stadionu ob Tyršovi ulici prijateljska nogometna tekma med ljubimim moštvom Odreda in Krimom, vodilni klubov v slovenski nogometni ligi. Tekma se je končala tesno, toda z zasluženo zmago Odreda 1:0 (0:0). Odred je bil v obeh polčinah v premoči, toda odlična obramba Krima je sproti razbijala vse njegove napade. Edini gol je dal v začetku drugega polčasa (v 2. minuti) Habornik.

Odred: Segalla, Piskar (Medved), Rupar, Benvenuti, Medved (Zigon), Perot, Plaznik, Kramar, I. Keržar, Smolek.

Krim: Slivov, Ravnikar, Nagode I., Hočevar I., Rot (Kumar II.), Maton, Buno (Bevo), Podobnik, Nagode II., Hočevar II., Gabrovšek.

Tekmi je prisostvovalo 500 gledalcev. Sodil pa jo je Gvardjančič iz Ljubljane.

Pratekma med mladino Krima in Odreda se je končala s neodločenim rezultatom 0:0. Sodil je Mikšič.

Zimski tečaj jeseniških alpinistov

Vodstvo alpinističnega oddelka Jesenice je organiziralo od 16. do 19. marca v gorah Martuljaka redni zimski alpinistični tečaj. Udeležilo se ga je 17 članov in pripravnik. Jeseniški oddelki razpolagajo s posebnim zimskim inženirskim alpinističnim inštruktorjem, ima pa tudi še nekaj odličnih pripravnikov, ki se že skozi dva leti udeležujejo v zasebnih in kopnih stehih. Zato so mogli alpinisti na tem tečaju podzveti težke ture, ki se sicer na tečajih ne plezajo. Prepletali so severni raz Kukove spise ter so sestopili v dolino preko severozapadne strani Skarnatnega, izvedli so prvi pozitivni grebenski prečezanje prvih troh stolpov Stroke peči in preplezali so grapo v severni steni Martuljske Ponce. Pristopili so s severa na Doviški Križ in Oltar ter na Spik preko Spikovca grabna. Bili so tudi redki zimski obiskovalci teško dostopne gorske krnice Amfiteater. Na tečaju je bil toraj dosežen velik uspeh, potrebni pa so bili tudi veliki napor, saj je služila kot izhodna točka za vse ture, ki so se odvijali prek raznih vrst snežnih in ledenih sten, ki leži precej nizko in so morali alpinisti več ur gati ali slipek severne strani, preden so prišli do vstopa v steno.

V Markovcih imajo dobre telovadce

Preteklo nedeljo so člani in članice Telovadnega društva Markovci priredili telovadno akademijo, ki je obsegala 17 tek in v kateri so nastopili prav vsi oddelki.

V otvoritvenem govoru je društveni predsednik poudaril pomen telovadbe in fizikulture sploh za naše delovno ljudstvo. Na orodju so markovski fantje pokazali, da so med vsakimi društvi pri najboljšem. Posebno sta navdušila gledalce Janez Golob s svojimi valedi ter načelnik Jože Strafa s svojo vajo na bradli. Člani so zelo lepo izvajali vajo »Tam, kjer teče bistra Zilca«. V njej so simbolično prikazali borbo in trpljenje koroškega ljudstva, ki v klopi kljub aranomski izdaji v Parizu, temveč se še naprej bori za priključenje k Jugoslaviji. Akademija je pokazala, da je v Markovcih veliko zanimanje za telovadbo, vendar je treba društvo še bolj razširiti, posebno med mladino. Največ zasluge za uspešno akademijo imata načelnik društva Jože Strafa ter načelnica Terezija Strafa, ki sta vse sama priredila in naučila vse oddelke.

GLEDALIŠČE

DRAMA LJUBLJANA
Nedelja, 26. ob 14: Ostrovske Gorice groč. Izen. — Ob 20: Kraigher: Skoljka. Izen. — Turek, 28. ob 20: Kroat: Krajski komedijanti. Zaključena predstava za sindikate. Sreda, 29. ob 14: Kroat: Krajski komedijanti. Zaključena predstava za izven-ljubljanske občinstvo. — Ob 20: Miller: Vsi moji sinovi. Zaključena predstava za sindikate. Petek, 31. ob 20:30: Cankar: Za narodov blagor. Gostovanje v Kopru. Sobota, 1. ob 15: Miller: Vsi moji sinovi. Gostovanje v Kopru. — Ob 20:30 Calderon: Dama-skraut. Gostovanje v Kopru. Nedelja, 2. ob 14:30: Cankar: Za narodov blagor. Gostovanje v Piranu. — Ob 20:30: Calderon: Dama-skraut. Gostovanje v Kopru.

SPOROČILO POTUJOČIMI

Z današnjim dnem prične poslovati Centralna prijavna za hotelske sobe na Tyrševi cesti št. 2. Prijavnica bo poslovala od 7.30 do 24. ure. — Tel. 36-45.

Poverjenstvo za gostinstvo in turizem MLO Ljubljana

OBVESTILO

Sindikati delavcev in namoščencev tekstilne in oblačilne industrije Jugoslavije, Republiški odbor za Slovenijo sklicuje redno letno skupščino v Mariboru, Slomškova trg 18, za dne 22. in 23. aprila 1950 v kazinski dvorani. Sindikati delavcev in namoščencev tekstilne in oblačilne industrije Jugoslavije, Republiški odbor za Slovenijo

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Mestni dom
Nedelja, 26. ob 15: O. Zupančič: »Veronika Deseniška«. Popoldanska predstava, zadnja.

LEVSTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

LESTROVO LJUDSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IV

Nedelja, 26. ob 20: Feldman: »Iz temnih dnij«. Režija Zoran Naprednik.

KRAJEVNO GLEDALIŠČE ST. VID NAD LJUBLJANO KUD

Nedelja, 26. marca ob pol 16. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Repriza

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek, 28. ob 15: Schiller: »Kovarnost in ljubezen«. Zaključena predstava za I. gimnazijo. (Sedmič).

GLEDALIŠČE NOVO MESTO

Nedelja, 26. ob 15: Cizler Polde: »Vražnjanec«. Gostovanje v Žužemberku.

PRESEBNO GLEDALIŠČE — KRANJ

Carlo Goldoni: »Kramarica Mirandolina«, komedija

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Torek,